

HENVENDELSEN TIL EUROPARÅDET OM Norges krenkelse av menneskerettighetene

Ordlyden i oversettelse av Sverre Helliksens appell med tilslutning av Forbundet for Sosial Oppreisning

Vi har tidligere kortelig nevnt en henvendelse som overretts sakfører Sverre Helliksen har gjort til Europarådets generalsekretær, som nylig erklærte at han for tiden besøkte de forskjellige medlemsland for å undersøke deres forhold til menneskerettighetserklæringen. Etter et orienterende svar fra generalsekretariatet har Helliksen nu med tilslutning av Forbundet for Sosial Oppreisning ved dets formann Anders Hafskjold rettet en formell appell til Europarådets generalsekretariat om å gripe inn når det gjelder de norske overtredelser av Konvensjonene i forbindelse med landssvikoppgjøret og Stortingets siste behandling av dette. Generalsekretariatet har erkjent mottagelsen. Henvendelsen er avfattet på engelsk, men vi bringer her den fulle ordlyd i oversettelse:

Til
GENERALSEKRETARIATET,
EUROPARÅDET,
Strasbourg.

Jeg fremlegger herved formell appell til Europarådet om å sikre menneskerettigheter og frihet, slik som definert i Europakonvensjonen, mot krenkelse i Norge.

Konvensjonen, artikkel 7, fastsetter som en menneskerett at ingen skal holdes skyldig for en handling som ikke utgjorde noen kriminell forbrytelse etter nasjonal eller internasjonal lov på det tidspunkt den ble begått.

Norge har siden 1814 hatt den samme bestemmelse i Grunnlovens § 97: «Ingen lov må gis tilbakevirkende kraft.»

Men denne menneskerett — som mange andre — ble tilsidesatt. For Norge er det eneste tyskoppkjuperte land som har avsagt straffedommer bygget på eksile forordninger istedenfor på lov.

Det er her nødvendig å legge frem en kort oversikt over begivenhetene.

9. april 1940 invaderte tyskerne Norge.
7. juni 1940 forlot kongen og regjeringen Norge for London.
9. juni 1940 kapitulerte general Ruge, den norske øverstkommanderende, med «resten av de norske væpnede styrker» (Ruge: «Krigens Dagbok I (1947) side 410 og 412).
10. juni avtalte general Ruge en alminnelig våpenstillstand med kommanderende general Falkenhorst. Ruge var blitt beordret av konge og regjering til å gjøre slutt på fiendtlighetene. (Telegram fra Ruge 8. juni 1940. Se Svenske aktstykker 1947 side 302 og dok. 309) Gjenpart av denne våpenstillstandsavtale følger som bilag.

ANDERS HAFSKJOLD

- I september oppløste okkupasjonsmakten alle politiske partier unntatt NS. (Nasjonal Samling, et parti med et nasjonalt program, godkjent av justisdepartementet flere år tidligere).

Det er således klart at etter 10. juni 1940 var det ingen krigstilstand i Norge. Tyskland ble okkupasjonsmakten. Haagerbestemmelsene, artikkel 43, fastsetter at i et okkupert land går lovgivningsretten over til okkupasjonsmakten. Hvis okkupasjonsmakten ikke utøver denne rett, forblir landets lov gyldig (les lois en vigueur dans la pays).

Oppenheim (International Law 7 ed. vol. II på side 447) skriver: «Det er fastsatt at landets straffelover forblir gyldige hvis de ikke blir opphevet eller suspendert av okkupasjonsmakten.»

Norge ratifiserte Haagerbestemmelsene i 1910. Artikkel 43 er tatt inn i Norsk Lovtidende 1910, side 500.

II. Relevant norsk lovgivning.

Grunnlovens § 25 forbyr bruk av norske væpnede styrker utenfor Norges grenser uten med samtykke av Stortinget.

Grunnlovens § 49: «Folket utøver den lovgivende makt ved Stortinget.»

Grunnlovens § 96: «Ingen kan dømmes uten etter lov eller straffes uten etter dom.»

Grunnlovens § 97: «Ingen lov må gis tilbakevirkende kraft.»

- Straffeprosessloven av 1. juli 1887, § 1: «Alle spørsmål om straff avgjøres etter de i denne lov fastsatte regler.»

- § 414: Der skal være rett til gjenopptagelse når det foreligger nye kjennsgjeringer.

Den norske straffelov av 22. mai 1902, § 86 (ikke endret før etter krigen), i henhold til hvilken størsteparten av de straffede 60.000 ble dømt, lyder som følger:

«Med hefte i minst 3 år eller med fengsel fra 3 år inntil på livstid straffes den som rettstridig bærer våpen mot Norge, eller som under en krig hvori Norge deltar, eller med sådan krig for øye, yder fienden bistand i råd eller dåd, eller svekker Norges eller noen med Norge forbunden stats stridsevne.

Straff kommer ikke til anvendelse på noen i utlandet bosittende norsk statsborger for handlinger hvortil han etter bostedets lover er pliktig.»

I den norske sivile straffelov er det ingen overtredelse som straffes med dødsdom (Se også Konvensjonens artikkel 2).

SVERRE HELLIKSEN

III. Situasjonen etter 10. juni 1940.

Norge var ikke lenger i krigstilstand. De internasjonale bestemmelser som regulerte situasjonen etter kapitulasjon var nu i kraft.

Etter kongens og regjeringens avreise til London ble det oppnevnt en komité i Norge, administrasjonsrådet, hvis plikt det var å samarbeide med okkupasjonsmakten. Det ble opprettet av Høyestereti.

I de første dage av okkupasjonen ble forpliktelsene i henhold til internasjonal lov avspeilet i den nasjonale presse og ellers.

Aftenposten 14. juni 1940: «Hele landet er okkupert og det okkuperte Norge er ikke lenger i krig med Tyskland.»

Dagbladet 10. juni 1940: «I aktivt samarbeide med de tyske styrere må hele folket nå tilpasse seg den nye situasjon.»

Arbeiderbladet 14. juni 1940: «Kongen og regjeringen er ikke lenger i landet og de er derfor ute av stand til å

utøve eksekutiv makt.»

Høyesterett uttrykte lignende synsmåter 11. juni 1940.

Kong Haakon, sa i en tale fra London 26. august 1940 (Sommerfeldt 1947, side 38): «Administrasjonsrådet har opptrådt patriotisk ved å tjene staten som et mellomledd mellom de nuværende styrere og den norske befolkning. Det har lyktes det å opprettholde ro og orden.» (En plikt som artikkel 43 i Haagerbestemmelsene også pålegger okkupasjonsmakten.)

IV. Ulovlige forordninger utstedt av eksilregjeringen.

I Norge ble ved avslutningen av annen verdenskrig omkring 60.000 menn og kvinner dømt i henhold til ulovlige forordninger utstedt av eksilregjeringen i London. 45 av dem ble dømt til døden.

Forordningene var åpenbart ulovlige (side 3 foran). De var rettet mot alle personer som hadde vært medlemmer av NS (punkt 2 foran), i de fleste tilfeller ble de dømt utelukkende som følge av deres medlemskap, selv om deres holdning hadde vært å samarbeide med okkupasjonsmakten utelukkende for å opprettholde ro og orden i overensstemmelse med bestemmelsene i internasjonal lov godtatt av Norge i 1910 og inntatt i Norsk Lovtidende, side 500.

Noen hadde også kjempet mot tyskerne til våpenstillstandsavtalen ble undertegnet. En fremtredende offiser oppholdt en numerisk overlegen tysk styrke til han fikk ordre om å trekke seg tilbake. Han ble senere dømt

Fort. side 6

Bokanmeldelser ved Siegfried:

HVORFOR IKKE ?

Sigurd Jakobsen: En fager-gås på morgenkvisten.

Aschehoug.

Dette er en samling upretensiosøse, men riktig hyggelige småstubber «om lykken ved de små ting og om møter med mennesker som har ro nok i tankene til å slå av en prat — og tid nok til å gi tankene ord og mening», sier forlaget på bokomslaget. De er vel ikke så forunderlige og så epoke-dannende alle tankene akkurat, men forfatteren, som under eget navn og under sin kjente signatur Jacobus har opptrådt i radio og i presse har alltid noe å si oss når han mediterer over livets mangfoldighet. Han har i all fall noe å si oss når han skriver:

«Er det forresten ikke rart med meninger. Alt skal like-som ha en mening, og selv skal vi gjøre oss opp en mening. Oftest går det kanskje slik, at vi former våre meninger etter som vi ser andre mener ditt eller datt. Herredstyrene venter på hverandre, di Madla på di Randaberg, Tyssvær på Åkra, Sola på Hetland — og omvendt. La oss nå sjå —»

Kanskje kryper vi for en mening, det er gjerne lukrativt å gjøre det — å mene det samme som sjefen eller bispnen eller obersten eller formannen eller avisen. Men mon det svarer seg i det lange løp.

Hvorfor ikke engang i blant prøve å tenke tingene til bunns, eller så nær bunnen som kref-tene rekker? Og så gjerne hevde en mening på tvers av konvensjon og storting og styringsverk, dersom resultatet ble slik i ens eget innvortes menneske. Det har hendt før at mindretallet hadde rett. Det kan hende igjen».

ØVERLAND SOM HUMORIST.

Arnulf Øverland: Møllerup-gåsens liv og himmelfart og andre troverdige beretninger.

Aschehoug.

Alvorsmannen Arnulf Øverland, den kresne lyriker og den utrette-lige Jakob som kjemper med Gud har tydeligvis også en an-nen side enn den vi kanskje kan kalle den normale. Han er humo-rist også. I all fall moret vi oss kostelig over det dusin småstub-ber han forlyster oss med i denne årets bok. Selv beskriver Øver-land sitt ønske om å være morsom slik at han i sine unge dager som yngstemann satt taus og hørte på hva resten av selskapet — virkelig morsomme menn som Henrik Lund, Bernhard Folkestad, Carl Nærup, Nils Kjær, Sigurd Bødt-ker, Olaf Bull og «min ondeste venn» maleren Ludvig Karsten — snakket. Da sa Karsten i en pause: «Si noe morsomt da, Øverland!»

«Jeg tror jeg ble rød av for-bitrelse fra ørene og helt ned til tærne, og det varte litt før jeg fikk svart: 'Si noe vennlig, De Karsten — prøv om De kan!'»

Dette reddet situasjonen så nogenlunde, men min seier var ikke fullstendig. Og følelsen av å burde være morsom plaget meg i mange år. Nu er jeg ferdig med den: Ingen flere morsomheter i dette liv!»

Han sier riktignok at de mor-somheter han her legger frem «er under min verdighet. I min ung-dom mente jeg å ha bruk for den, men nu har jeg glemt hva det var, jeg skulle bruke den til. Så galt kan det gå».

Men, en er i all fall i godt og morsomt selskap sammen med denne uvante og uverdige Øver-land. Meget godt.

SLIK HAN SER DET.

Even Brattbakken: Slik je ser det.

Aschehoug.

Den kjente og kjære figur fra fjernsyn og annet Even Bratt-bakken er en av de virkelig un-derfundige og morsomme menn i dette land. Hans kommentarer til dagens begivenheter og hans filosofering over livet og dets merkevordigheter på virkelig ekte totendialekt treffer alltid midt i blinken. Den lille samlingen han gir ut i år danner ingen unntagel-se i så måte. Den kryr av anek-doter og småstubber, livsvisdom og muntre iakttagelser. Her er en kommentar om regjeringsskrisene i år:

«Men, men, nå' det lir på litt nå, så kæn vi ratt ta det mye roligere ælle. Det kom jo så mange fine programposter i Stortinget den gongen vi hadde to regjæringskriser på en måne, at jamen kæn vi sjå lyst på framtida, trur je. Folkepensjon-en og ferie i fire vikur og fri om lørdaga, nei, hu sa det, hu Berte og at — Et par slike regjæringskriser tel, så kæn folk slutte å arbe og enda greie seg bra!»

Jo, en kan ha det fornøyet sammen med Even Brattbakken!

DET GAMLE STUEUR.

Johan Knap: Det gamle stueur.

Aschehoug.

Interessen for antikviteter og deriblant også gamle stueur er jo stadig stigende i dette land og antar imellom nesten groteske former. Forresten er interessen for ur ikke noe nytt i Norges land. Vi kom sent, men godt da vi for ca 150 år siden tok opp klokke-mærkerkunsten i bygd og by, kanskje spesielt det første. Og den lange liste over de mest kjente norske klokke-makere som boken bringer er både lang og imponerende. Spesielt var de jo Toten-klokkene fra første halvdel av forrige år-hundre som viste sin kvalitet og som fremdeles den dag idag tik-ker seg gjennom tiden og år-hundredet.

Knaps bok gir en inngående skildring av urets historie fra sol-ur, sandur og timeglass opp mot de kunstferdige innretninger som avløste dem efftersom århundrene gikk. Det er en meget interessant og fyldestgjørende bok om emnet, skrevet av en fagmann. Dr. Jo-

han Knap har jo i mange år stått i spissen for Sandefjord Bymuse-um.

EN NORSK DIKTER.

Johan Falkberget: Vers fra Rugelsjøen og andre dikt.

Aschehoug.

Det er vel knapt noen nuleven-de dikter her i landet som er så ekte norsk i alt han skriver som nettopp Johan Falkberget. Det er kanskje rart når en tenker på den omgang han fikk av rotløse inter-nasjonalister gjennom sin politiske oppfatning. Men, det urnorske i Falkberget har altså ikke latt seg kvele. Vi kjenner jo dikteren best som den store episke forteller, som folkelivsskildrer fra den gam-le bergstad. Men Falkberget har også skrevet egenartede og gri-pende dikt og vers. En del av dem har vært flettet inn i noen av ro-manene og i «Nattens brød» var det en rekke mektige salmer. I årets bok, som sendes ut i anled-ning dikterens 85-årsdag får vi en samling dikt både fra tidligere og fra senere år.

«I denne jord
er mine fedres sanger
forsegles av Gud —
I fattige ord de sang
om savn og nød
og strid for brød.

Og tunge sinn
tydet de tegn
i sol og vind
og snø og regn.

I denne jord
skal også engang
min fattige sang
forsegles av Gud —

Og er det ikke til oss han sier?

Brødre!
Timeglassets sand
en understreket innskrift
har til oss:
Våkn opp!

RUSSLAND AV IDAG.

Kazakov, Tendrjakov, Ievtuu-sjenko, Kuznetsov, Okudsja-va: Ny russisk prosa.

J. W. Cappelens Forlag.

Det er lutter nye og ukjente navn vi presenteres for i Cappelens nye bind av «Verdens unge», men vi må si vi synes dett er et interessant bekjentskap. Adskillig mere interessant enn det Vesteuro-pas unge bidrar med for å mar-kere dagens kulturelle nivå.

Vi er jo vant til å høre fra amerikansk hold om det kulturløse Sovjetsamveldet, slik som vi hørte om det kulturløse tyske tredje rike og påny får vi en mistanke om at det er den velsignede demokrat-amerikanske kulturen det er noe i veien med.

Ideologi eller ikke ideologi, så er det åpenbart at de unge russiske forfattere har sine røtter begravet dypt i gammel russisk litterær tra-disjon og at de pussig nok er mindre påvirket av teknokratiets herjinger blant menneskene enn Vestens unge.

Under enhver omstendighet fø-ler en når en gjør bekjentskap med dagenes russiske forfattere, enten de er gamle eller unge, at Russland hører med til Europa og at europeisk kultur ikke kan unn-

Flere tyske bøker:

O. Herfeld: Schwarze Kapelle — kr. 30,—

Efterretningstjenestens store spill mellom Berlin og Roma for å hindre verdenskrigen. — Et omfattende bilde av de to motspillere Canaris og Heydrich.

Ch. Foley: «Sonderauftrag» — kr. 39,—

Kjent engelsk publist om Otto Skorzenys eventyrlige innsats og resultater.

L. Rendulic: Weder Krieg noch Frieden — kr. 33,—

En analyse av verdenssituasjonen med spørsmål om hvor-vidt krig eller fred vil bli vår fremtid.

V. Feurstein: Irrwege der Pflicht — kr. 41,—

Den kjente general, kommandør for 2. Gebirgsjäger ved høyere kommando i Oslo og derefter i Italia og Sør Tyrol skriver om sine tysk-østerrikske gebirgsjäger.

W. F. Flicke: Agenten funken nach Moskau — kr. 36,—

W. F. Flicke: Rote Kapelle — kr. 36,—

Sovjetrussiske spionasjeorganisasjoner i Vesteuropa.

Wie das Gesetz es befahl — kr. 80,—

Den store folkebok om annen verdenskrig i storformat. 540 sider, 180 bilder, 120 kartskisser.

Bestill omgående for levering til jul!

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE

Postboks 3214 - Oslo 4

Postgiro 164 50

være det østlige bidrag som full-stendiggjør bildet.

Boken inneholder 6 bidrag fra forskjellige unge forfattere og de byr alle på meget av interesse. Det er en begavet flokk, selvstendige og selvbevisste. De er ikke bare Russlands håp, men også Europas. Utvalget, presentasjonen av de fem forfattere og efterordet om den unge sovjetlitteraturen er ved den svenske forfatter og Moskva-korrespondent Hans Björkegren.

BRUTAL KRIGS-REALISME.

Norman Mailer: De nakne og de døde.

Aschehoug.

Som en av Aschehougs billige Fontenebøker er nu kommet en av verdenslitteraturens bestsellere, den amerikanske forfatter Nor-man Mailers beretning i roman-form om krigen i Stillehavet. Mail-ler, som er født i 1923 gikk like efter å ha tatt eksamen ved Har-vard ut i krigen, hvor han gjorde en omfattende tjeneste på forskjel-lige områder. Det er altså ut fra egne opplevelser han skildrer krig-ens gru i romanen «De nakne og de døde» som kom ut i 1948 og som gikk sin seiersgang over ver-den i nye opplag og nye overset-telser. Den norske Fontenebok-utgaven er på hele 772 sider og maken til brutal realisme skal en vel lete lenge efter.

En følger en liten avdeling på et snes mann under invasjon på en liten tropeøy og vi følger fra dag til dag de primitive følelser som fyller hver enkelt av disse menn under dyrisk slit, dødsfrykt og li-delser.

Idag da verden er så opptatt av tyske krigsforbrytere kan det kan-skje være på sin plass å gjengi litt av det forfatteren skriver om den amerikanske opprydningen ef-ter seiren:

«Når amerikanerne kom etter, avlivet de det som var igjen av sårede, de knuste skallen på dem med geværkolben eller skjøt dem på kloss hold».

VIDAR SANDBECK PÅ GAMLE STIER.

Vidar Sandbeck: Månen lo over Ravnberget.

J. W. Cappelens Forlag.

En hyggelig bok fra en Øster-dalsbygd for hunde år siden da Amerikafeberen raste og ribbet landet for unge krefter og unge viljer. De søkte seg bort fra slit og fattigdom på små bruk i hjem-bygden mot det store eventyr på den annen side av det store hav. Slitet ble vel knapt mindre og det var slett ikke alle som møtte lyk-ken og rikdommen heller. Og hjemlengslen ble de aldri kvitt. Hjemme gikk så de som ikke kom seg avsted, enten fordi de ikke hadde penger og tiltak eller fordi de hadde forpliktelser de ikke kunne rømme fra. Og også de var herjet av lengsel, ikke mot hjem-met, men mot det fremmede even-tyrland som de aldri skulle komme til.

Vidar Sandbeck er vel mest kjent som humoristisk folkelivs-skildrer og visedikter, men her møter vi ham altså som seriøs for-fatter. Og han er like sympatisk og ekte på dette område. Det er Østerdalen vi møter i språk og i lynne og derfor vil den da også i første rekke ha bud til østerdøler, hjemme eller ute. Men ellers gir vel boken et sant bilde av livet i bygdene for hundre år siden. — Sandbeck har brukt sin egen mor som kilde, og hun husker meget fra gammel tid.

SPIONBOK PÅ EN NY MÅTE.

John le Carré: Spionen som kom inn fra kulden.

J. W. Cappelens Forlag.

En kjent forfatter har sagt om denne boken at den er den beste spionroman han noensinne har lest. Og det er vel meget i det. Iallfall er den en spionroman på en annen måte enn de vanlige. Forfatteren har selv vært knyttet til etterretningstjenesten i Bonn og da bokens miljø er Berlin-muren og hendelser på begge si-

Fort. side 3

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Menneskerettighetene

Det er naturligvis en stor og edel oppgave å beskytte menneskerettighetene slik rent generelt sett og det er rimelig at Norge har undertegnet konvensjoner om dette.

Det er også gledelig at Europarådets generalsekretær offentlig gir uttrykk for at han nu vil se de land som har undertegnet etter i sømmene og kontrollere at de også i praksis respekterer disse menneskerettighetene som de har lovet å beskytte.

Hittil har det sant å si vært nokså slett beventd med slik beskyttelse, hvis en da ikke mener at deklamasjoner og festtaler av partipolitikere rundt omkring i landene kan hjelpe de mennesker som rammes av urett og maktmisbruk.

For trass i alle, spesielt venstreradikale, reformer i en dårlig verden, så viser det seg dessverre at disse reformene har en sørgelig evne til nettopp å skade menneskene og utsette dem for vold og overgrep.

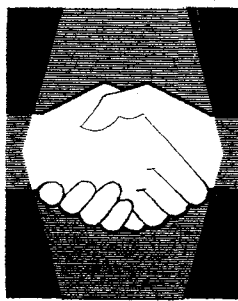
Vi har jo ferske eksempler i disse dage på hva det har ført til å la halvville menneskeetere få såkalt frihet og demokrati. Vi tenker blant annet på det Kongo hvor Belgia før sørget for ro og orden og for beskyttelse av menneskerettigheter både for svarte og for hvite. Idag er de alle sammen i frihetens og demokratiets misbrukte navn utlevert til jungelens lov, til å bli myrdet og spist.

En av menneskerettighetene er dette at det skal være likhet for loven. Og loven går sin ubarmhjertige og slett ikke alltid rettferdige gang, men vel å merke bare mot dem som tapte krigen. Mot de tusener på tusener av allierte krigsforbrytere som i stor utstrekning til og med har kunnet navngis uten noen nærmere efterforskning er det ingen som rører en finger. I tyve år har jakten efter mulige tyske overtreedere av krigens lover pågått uten stans av både jøde og greker og nu kreves det at denne lystelige revejakten trass i foreldelse skal få fortsette. Og de allierte krigsforbrytere applauderer forsiktig og dannet som de gode demokratiske samfunnsborgere de er, mens ordene og utmerkelsene for de onde gjerninger klirrer på brystet.

Og når det gjelder vårt eget land, hvor en alltid har hatt en særlig evne til å tre frem som moralens vokter og hvor nidkjærheten ingen ende tar når det gjelder å vokte over menneskerettighetene i andre land, så ser vi av første side i dagens avis at det er anmeldt til Europarådet for å har overtrådt de forpliktelser det har påtatt seg i forbindelse med å beskytte menneskerettighetene. En betydelig minoritet av landets egne borgere har måttet henvende seg til internasjonale institusjoner for å få beskyttelse.

Hva vil så dette Europarådet gjøre? Og hva vil det Norge gjøre som er en slik svoren og standhaftig forsvarer av internasjonale overenskomsters hellighet?

Vi må med skam innrømme at vi tviler sterkt på at noen av dem vil foreta seg det aller ringeste for å omsette den platoniske hyldelse av menneskerettigheter og internasjonale overenskomster i praktisk handling. Det er jo så mange hensyn å ta, naturligvis! Både den ene og den annen har svin på skogen. Så får vel menneskene heller lide urett. Og når det gjelder Norge, så er det jo ikke første gang det bryter internasjonale overenskomster det har inngått. En har såvissst ikke noe en skulle ha sagt Hitler i den forbindelse. Det vil en blant annet kunne lese seg til i den henvendelse overrettssakfører Helliksen og Forbundet for Sosial Oppreisning har sendt Europarådet. Norge har for eksempel blankt satt seg ut over Haagerkonvensjonens bestemmelser og ved siste stortingsbehandling av landssvikoppgjøret henla man uten videre

Til FOLK OG LANDS lesere!

Som så ofte tidligere følger der denne gang postgiro-innbetalingskort til Hjelppeorganisasjonen for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlatte med avisen.

Vi ber hver enkelt leser om å benytte innbetalingskortet til å sende oss et bidrag, stort eller lite.

Vår organisasjon driver, som det vil være bladets lesere kjent, et hjelpearbeid blant våre krigsinvalid frontkjempere og de falnes etterlatte. Vårt arbeid er helt avhengig av den støtte og hjelp vi får fra bladets lesere. Hittil har vi kunnet gjøre regning med at FOLK OG LAND's lesere spontant og kraftig har ydet oss sin støtte. Denne støtte har varmet og gledet oss fordi vi vet at den er til hjelp for mennesker som virkelig trenger hjelp og vet å sette pris på den.

Vi er visse på at vi ikke vil bli skuffet denne gang heller! Foruten ved å benytte innbetalingskortet kan bidrag sendes oss ved sjekk til: Hjelppeorganisasjonen for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlatte. Postboks 1407, Vika, Oslo 1.

Om hver enkelt av bladets lesere vil følge vår appell, vil vi bli satt i stand til å yte våre krigsinvalid frontkjempere og de falnes etterlatte som trenger det, en effektiv støtte!

Enn om du tok innbetalingskortet og gikk på postkontoret idag?

Med hjertelig hilsen

Hjelppeorganisasjonen for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlatte.

saken efter et innlegg av Edvard Hambro, hvori han åpent tilstod at man hadde brutt menneskerettighetskonvensjonen ved å gi lover tilbakevirkende kraft. Man var i den nød at man ikke kunne få straffet dem man gjerne ville ha straffet på den måte man ville at de skulle bli straffet, sa Stortingets juridiske lys, og da måtte både lover og internasjonale konvensjoner om menneskerett vike.

Dette er naturligvis ikke bare lite imponerende av slike forsvarere som de norske

Hva Quisling sa til sine medarbeidere 15. april 1940

En erklæring fra minister Hustad som belyser bakgrunnen for Berggravs aktivitet i Nordmarka.

I en lang rekke artikler i FOLK OG LAND har det vært påvist at da Quisling ved sin inngripen i begivenhetene 9. april gjorde et forsøk på å opprettholde Norges suverenitet og gjøre det mulig å komme til den ordning med tyskerne, som både storting og regjeringens flertall var innstillet på, så ble det i det okkuperte Oslo fra jøssinghold, med biskop Berggrav, politimester Welhaven og noen høyesterettsdommere i spissen, sammen med representanter for den tyske okkupasjonsmakt med general Engelbrecht i spissen, satt igang en aksjon for å få fjernet den for begge parter ubehagelige Quisling.

Berggrav dro som kjent opp i Nordmarka sammen med en rekke tyske offiserer og med general Engelbrechts velsignelse, og oppfordret der nordmennene til å legge ned våpnene. At dette bare var tråder i et større mønster fremgår av de uttalelser Quisling kom med på et møte med sine ministre og endel andre 15. april da han måtte trekke seg tilbake som opprettholder av norsk suverenitet og Høyesterett lot oppnevne det Administrasjonsråd som senere pussig nok har fått alminnelig godkjennelse og velsignelse.

Når vi skriver «pussig nok», så viser vi blant annet til hva Hambro skrev i et brev til høyesterettsdommer Schjelderup (Se Granskingskommisjonens innstilling side 306): «Hvis Høyesterett prøver å etablere seg som politisk 'nødvergeorgan' i fiendens vold, er Høyesterett opphørt å eksistere som lovlig dømmende myndighet og ubotelig skade er gjort».

Vi har henvendt oss til en av deltagerne i nevnte møte, daværende minister Tormod Hustad, som har gitt oss denne erklæring, som vel kaster et forklarelsens skjær også over biskop Berggravs aktivitet for å tekkes okkupasjonsmakten:

ERKLÆRING.

Jeg, fhv. kommissarisk minister Tormod Hustad, erklærer at jeg var sjef for Landbruksdepartementet i Quislings første regjering fra 9. april til 15. april 1940.

Samme dag som Quisling ble nødt til å trekke seg til-

av utenlandske menneskers rettigheter, men det er direkte skamløst.

Men, så får vi da se om det blåser en friskere luft ellers i Europa.

bake som sjef for denne sin første regjering, sammenkalte han oss som hadde vært aktive disse dagene, 30—40 mann, til et møte i Stortinget, hvor han meddelte oss at han var blitt nødt til å tre tilbake fordi tyskerne forlangte at han skulle garantere at den vepnede motstand mot de tyske invasjonstropper skulle opphøre. Dette hadde Høyesterett og det påtenkte Administrasjonsråd erklært seg villig til å garantere, hvilket jeg naturligvis ikke kunne gjøre, sa Quisling.

Oslo, 17. oktober 1946.

Tormod Hustad.

Høyesterett gjorde altså nøyaktig det som Hambro erklærte ville føre til at den opphørte «å eksistere som lovlig dømmende myndighet», selv om administrasjonsrådet ikke maktet eller ikke ville oppfylle sitt løfte til tyskerne. Den ble altså ulovlig. Det var vel kanskje dette som gjorde at den senere måtte «rehabiliteres seg» ved nidkjær innsats for de ulovlige eksilbestemmelser og for landssvikoppgjøret. For hva må en ikke gjøre for å dekke over at en gjennom sitt forræderske samarbeide med okkupasjonsmakten første satte Norges suverenitet over styr og dernest skaffet oss på halsen den blodige tyrann Reichskommissar Terboven som erstatning for den gode norske mann Vidkun Quisling. Høyesterett måtte vel løpe linen ut og fortsette der hvor Terboven slapp, med nye dødsdommer og nye justisofre, blant andre nettopp Quisling.

BOKANMEDELSE:

(Forts. fra s. 2)

der av jernteppet, er han altså på hjemmebane.

At boken er annerledes enn vanlige spionbøker betyr ikke at den er mindre spennende. En kan vel kanskje heller si tvertimot fordi den ikke bare flyter på overflaten av begivenhetenes strøm.

Forfatteren sier selv at han fikk anledning til i sitt arbeid å studere på ganske nært hold hvorledes stormaktenes spionsegrupper arbeider. Siden han var knyttet til Secret Service lot han det britiske utenriksdepartement lese romanen før den ble offentliggjort og dette lot den passere, skjønt det vel knapt kan ha vært med særlig glede.

Boken er blitt en bestseller og vi skulle tro at den blir det i den norske oversettelsen også. Det er jo aktuelle problemer den er inne på. Ellers er det bebudet at den også skal filmes med Burt Lancaster i hovedrollen.

Med frontkjemperne på østfronten

Små historier fortalt for FOLK OG LAND av legionær nr. 3761 Svendsen

15. DEN SOM SVØMMER HOLDER SEG OVENPÅ.

«Monte Rosa» ligger der ute foran Prieser strand. Det er et lasarettskib. De syke og sårede er allerede bragt iland, men ikke legene og medikamentene. Jeg vet det fra første hånd.» — «Da må vi forsøke. Hvorledes kommer vi dit?» — «Fra Nautik går det ikke, vi må søke oss et annet arbeidssted!» mente Larsen Berg.

Litt senere var vi på hyrekontoret som lå nede ved piren. I lommene hadde hver en pakke engelske sigaretter som Helga hadde understøttet foretagendet med. «De var bestemt for pasientene, men dette er viktigere», mente hun.

Sigaretterne var mere verdte enn hundrevis av riksmark.

Den som smører, han reiser godt. I løpet av neste time var vi tildelt et bergingsselskap som arbeidet for tommyene. I sjøfartsbøkene våre ble det trykket et fjollet stempel som gav oss fri passasje i sone F og G. Kort etter stod vi atter i kjelleren. «Vi klarte det, sigarettene var et sesam åpn deg.» Alle måtte se på stemplet og så var det rådslagning.

Dr. Løwe førte kommandoen. Han var vår planlegger og ånden bak det hele. Riktignok var det oss som måtte utføre det fordi han ikke kunne forlate Kiel uten papirer.

«Monte Rosa er det store, hvite skib med de grønne striper.» — «Jeg kjenner skibet», avbrøt jeg ham, «jeg har reist med det da det ikke var noe lasarettskib.» — «Jeg også!» sa Larsen Berg.

«Som sivilister kan dere i løpet av dagen komme til Prieser strand», fortsatte dr. Løwe. «Derfra må en av dere svømme ut til skibet!»

Larsen Berg og jeg dro avsted tidlig på kvelden. Vi måtte altså nå vårt mål tidlig og gjemme oss der. De engelske poster ved Kanalbroen slapp oss over uten vanskeligheter. Vårt «German» sivilsertifikat var i orden.

På høyden ved Prieser strand slo vi oss ned i buskene. Vi hadde gått temmelig raskt og svettet slik at marineblusen min hadde store våte flekker i ryggen. Uten å ville det overhørte vi noen elskende par. Det var det eneste som ikke var rasjonert nu. Jo mørkere det ble, jo roligere ble det omkring oss. Lysene fra Monte Rosa speilet seg i vannet. Ved siden av den lå tyske minesøkerbåter og en mengde handelsskib som de allierte ennå ikke hadde delt mellom seg. Til høyre for oss på land stod omtrent på en kilometers avstand en lyskaster. Fra tid til annen gled den gule lyskjegle over vannet. En engelsk patruljebåt noe større enn en sjalupp pløyet sin kurs gjennom det rolige vann, mens en matros belyste vannet med en lyskaster.

«Hvorfor driver den egentlig her?» ville Berger, som jeg av og til spøkende kalte ham, vite. — «For at ingen av sjøfolkene skal stikke av, det kunne jo være noen — ja, du vet jo hva jeg mener — derute!» — «Mener du noen av oss?» — «Vi er bare småfisk, de leter etter store og større.»

«Er det bare tyske krigsforbrytere?» — «Skam deg, Larsen Berg, du er jo nordmann.» — «Jeg — er jeg også en?» — «Den største av alle!» — «Og russerne og englanderne og amissene?» spurte han troskyldig. — «Det må du ikke spørre om, Larsen Berg, de har vunnet krigen. De har bare angrepet militære mål!» — «Dresden og Wesel?» — «Tyskerne hadde lagret ammunisjon i lasarettkjellerne, derfor angrep de.» — «Tror du på det?» — «Tøv, den som har vunnet krigen har alltid rett, iallfall tror han det selv.» — «Vi skal ikke gråte over spilt melk, om tyve år er alt forbi og annerledes. Da skal vi fortelle våre barn om denne tåken her.» — «Hvis du ikke går dukken idag.»

Det ble lenge stille mellom oss. «Jensen, når du blir knepet i dag, så vil jeg alltid huske deg!» sa Larsen Berg. Jeg stod der i Adams drakt med en lånt dametrikotbukse som badebukse. Om halsen hang en tom oljeflaske, hvor medikamentet skulle oppbe-

Fort. side 6

O. K.:

Klynkingen i Nasjonal Samling

(Svar til Anders Langes Avis)

Det er en del NS folk som leser Anders Langes avis. Dessverre har nu denne avis begynt på samme måte som «Farmand» med angrep på NS.

Anders Langes Avis har begynt å gå til angrep på de meget få NS folk som vil ofre litt for å få revidert det helt igjennom umoralske landsvikoppgjøret som har korrumpert hele det norske rettsvesen.

I nr. 20—21 har således avisen et innlegg under overskriften: «Klynkingen i Nasjonal Samling».

Aviser serverer her en rekke hånsord som overgår selv «Farmand»s skriverier.

Jeg har funnet det riktig å svare litt på artikkelen og har plukket ut noen utgydelser. Jeg siterer:

«Se nu f. eks. på dem i Nasjonal samling. De skriker, klynker og klager og venter hjelp fra seierherrene i borgerkrigen. Enda er det ikke gått opp for dem som driver «Fritt Folk»s fortsettelse, «Folk og Land» at NS drev høyt spill under den tyske okkupasjon og at NS måtte tape dette spill hvis tyskerne tapte.»

«Noen av dem som hadde vært så ekstra «naudne» å holde på Henschien eller Slottfeldt eller Kaare Keilhau har fortalt meg «at vi tok en risk, og vi bommet. Slik er business og vi klynker ikke. Ei heller anmelder vi noe tap».

Jeg kjenner ikke de bolde herrer som Anders Langes Avis her nevner, men jeg forstår av sammenhengen at det må være noen uærlige folk som Anders Langes venner har tapt penger på.

Avisen sammenligner altså her den tyske okkupasjonsmakt med noen svindlere og NS-folkene med noen «naudne» nordmenn som har satset på disse svindlere. Avisen påstår også at det har vært borgerkrig i landet. Dette viser hvor lite Anders Langes Avis vet om det som foregikk her i Norge 1940—45. Dessuten røper det en kynisk innstilling som er direkte forferdende.

Jeg er klar over at både Kong Haakon og senere enkelte utenlandske granskere har nevnt ordet borgerkrig, men NS har ikke deltatt i noen borgerkrig av den grunn. I 1940 var det ingen borgerkrig. Ikke en eneste NS-mann deltok under felttoget i Norge med våpen i hånd mot noen annen nordmann. Quisling ga uttrykkelig ordre den 9. april 1940 at ingen hirdmann måtte på noen måte støtte den tyske okkupasjonsmakt. Og det fins ikke ett eneste tilfelle hvor det ble gjort

I 1945 var der heller ingen borgerkrig. Det ville heller ikke ha blitt det. Hvis det hadde blitt alliert invasjon i 1945, så hadde ikke Quisling gått sammen med tyskerne.

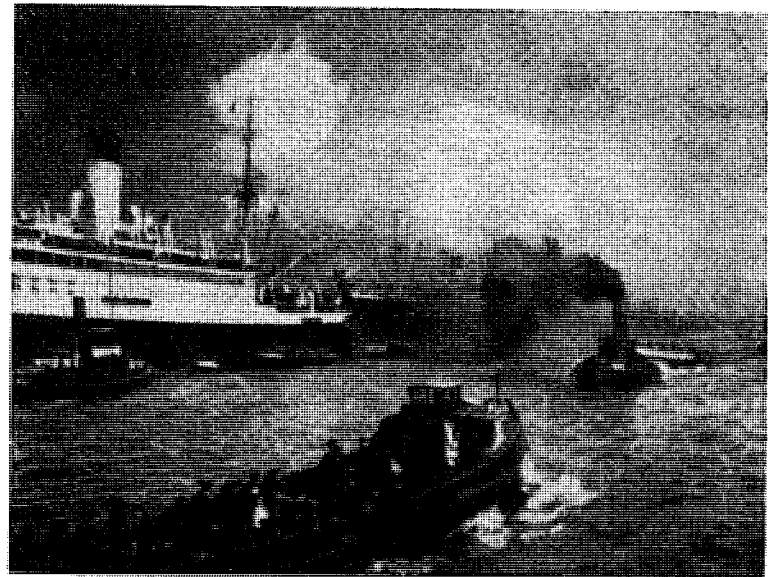
Hirdens «Berater» Sturmbannführer Schnittler uttalte seg om disse forhold som vitne i en rettssak 1946. Jeg siterer: «Selv i invasjonstilfelle skulle ethvert tysk ønske om alarmering og innsats av Hirden bare gå gjennom ministerpresidenten selv. Det betydde i praksis at alarmering og innsats av Hirden bare kunne skje ved den norske ministerpresident og hirdsjef selv. Rediess (den tyske politisjef i Norge) skjulte aldri hvor utilfreds han var med denne ordning.» (Se domsar-kivet.)

Anders Langes Avis tar altså feil. NS har ikke deltatt i noen borgerkrig i Norge.

Fort. side 7

«Jeg har reist med det da det ikke var noe lasarettskib —»

Rasestrident i Israel

Interessant beretning i KRISTALL om motsetningene mellom de brune og de hvite jøder.

Det moderne tyskpregede Tel Aviv

I tiltagende grad anstren-ger staten Israel seg for å vinne de svarte afrikaneres gunst gjennom å tilsikre dem militær- og utviklingshjelp. Derfor vil Israel også så gjerne ha hånd om de skandinaviske lands utviklingshjelp. Millioner er blitt anvendt av Israel til slik hjelp. Likevel stillet nøytralitetskonferansen i Kairo seg i sitt slutt-kommunikke på arabernes side og støttet de ønsker og mål araberstatene stiller opp. Det betød et alvorlig slag for Israels utenrikspolitikk og blir av de ansvarlige i dette land betraktet som et alarmtegn. At imidlertid også i innenrikspolitikken store problemer tar form og skikkelse forteller det tyske illustrerte blad «Kristall», som kommer ut i Hamburg. Det skriver i sin utgave 19-19 (3. kvartal 1964) blant annet skriver:

«Israel ble skapt av europeiske og amerikanske jøder, men det skulle være hjemland for jøder av alle hudfarver. Med skib og fly ble de farvede brødre hentet til landet. Nu føler «de hvite» seg truet av dem.»

I rammen av denne artikkel er det ikke mulig å komme inn på hele den interessante dokumentasjon i «Kristall». Vi må holde oss til enkelte punkter. På side 26 i nevnte hefte blir avhenting av jøder fra de arabiske land beskrevet:

«For å redde sine jødiske brødre fra den arabiske hevn som det var truet med, organiserte den israelske regjering foretagendet «Flyvende teppe». Man hentet hjem de sparkede og prylte stakkars djevler fra hytter, hull og huller i Arabia — fra Irak 125.000, fra Jemen 45.000, fra Egypt 30.000. Sammen med Maghrebs jøder, de avgjort mest tallrike, var det langt over en halv million. Gangwayene til flyene i

hvilke de ble transportert måtte utbyttes med planker da mange av dem var helt ukjente med trapper og ikke var istand til å benytte seg av dem. Benkene i flyet ble fjernet. Passasjerene huket seg med bena i kors sammen på gulvet. De var ikke vant til annet. Med tallerkner og spisebestikk var de helt ukjente. De kunne bare spise med fingrene.

Jødene fra Jemen hadde vanligvis tre eller fire koner. De eldste var som regel i firtiårsalderen, de yngste omkring femten. Kvinnene bar fremdeles slør og det kostet stort besvær å ta det fra dem.

Et av disse eiendommelige reiseselskaper tente en leirild slik som i ørkenen inne i flyet og den israelske flykapteinen som merket lukten kunne såvidt i siste øyeblikk hindre en katastrofe.

Den kultiverte bankmann fra New York, den ansette legespesialist fra London eller fysikkprofessoren fra Bremen som så slike eiendommelige nykommere, kunne bare stamme: «Du rettferdige Gud, skal det være våre brødre? De er jo ville!»

Siden aksjon «Flyvende teppe» går det et skille tvers gjennom befolkningen i Israel. Den er ikke synlig, men dog tilstede.

En bro som kan spenne over kløften finnes det ikke og vil det sannsynligvis aldri finnes. Alle forsøk på å bevege de brune og de hvite jøder, orientalerne og de Vestlige til et samliv, for eksempel i en leiegård eller bare i samme gate, er mislykkes. Man unngår hverandre.

«Kristall» snakket med begge parter. En hvit jøde sa: «Jeg har da intet felles med slike mørkhudete. Hva skulle vi snakke om? Det er ille når en slik en bor i samme hus. Denne stank, dette bråk!»

På den annen side klaget

Forts. side 7

SIEGFRIED:

Friserte Schellenbergmemoarer

Han opptrådte i virkeligheten som en hund i et spill kegler i forbindelse med fredsfølere fra øst og fra vest

Walter Schellenberg: «Den usynlige fronten». Aschehoug.

Det er eiendommelig å legge merke til hvorledes bare en bestemt sort tyske bøker kommer i norsk oversettelse: slike som kan underbygge de gamle legender som bl. a. Allan Bullock var med på å utbygge like etter krigen med sitt makkverk «Hitler. A study in Tyranny» (som naturligvis også kom i norsk oversettelse). Sverre Hartmann, som har anmeldt denne boken av Schellenberg i «Farmand» er også inne på noe av dette når han skriver at «istedet for noenlunde nøkterne og saklige fremstillinger er markedet oversvømmet med høyst fantasifulle bøker.» Men eksperten som burde vite bedre tror at det kommer av at det ikke finnes «sikkert kildemateriale». Det gjør det naturligvis, det er bare Hartmann og norske forleggere som synes å være uvitende om det. Gjennom Folk og Lands Boktjeneste har det således vært frembudt en lang rekke slike kildekrifter fra nasjonale tyske forlag.

Den bok det her gjelder gir seg ut for å være etterlatte opptegnelser av Walter Schellenberg, en ung tysk jurist som arbeidet i Reichssicherheitshauptamt og var en protese av Heydrich, den senere rikspolitektor i Böhmen og Mähren. Han var en meget ærgjerrig ung mann som hadde en utpreget evne til å innynne seg hos sine foresatte, først altså hos Heydrich og senere hos Himmler selv.

Selv en Hartmann uttaler tvil om ektheten av disse «erindringer», som først er bearbejdet av en ung «tysk» journalist Harrprecht, så «forkortet» og endelig «gjennomsett» av den foran nevnte Allan Bullock, som garanterer ektheten. Det hele er utgitt av den «engelske» forlegger André Deutsch. Den engelske utgaven «The Schel-

SHELLENBERG

lenberg memoirs» kom for omtrent 10 år siden, men først nu kommer de altså i norsk oversettelse ved Ellen og Jakob Sverdrup. Formodentlig er de revidert og «tilpasset norske forhold» nok en gang ved denne utgivelsen.

Så Hartmann har nok for en gangs skyld rett når han sier at «Jeg antar at man ikke bør tilkjenne mer enn drøyt halvparten av erindringene autentisitetverdi. I hvor høy grad det er journalisten Harrprecht som har supplert og korrigert det opprinnelige manuskript eller den opprinnelige kladd, er det ikke riktig å uttale noen mening om. Men svært meget er blitt forkludret.»

Ja, i sannhet svært meget! Vi skulle for vår del være tilbøyelig til å si at det er 2 deler Schellenberg, 5 deler Harrprecht, 2 deler Bullock og 1 del norsk oversettelse.

Først og fremst har Walter Schellenberg aldri hatt den betydning han tillegger seg selv — eller kanskje rettere hans forbedrere tillegger ham — i denne boken. Han nevnes nesten ikke i andre kildeverker. Og skjønt Hartmann beklager seg over at «den overordentlig viktige del av hendelsesforløpet som knytter seg til etterretningstjenesten og spionasje (er) blitt holdt utenfor historisk kartlegning», så finnes det jo slike kildekrifter. Blant annet oberstløytnant O. Reiles to bøker «Geheime Westfront» og «Geheime Ostfront». Reile var en av admiral Canaris' nære medarbeidere og var knyttet til Abwehr fra før den nasjonalsosialistiske maktøvertagelse. Engelskmennene kalte Reile for «master of penetration» — motspionasjens mester og han burde jo vite litt om Schellenbergs virksomhet på dette område, spesielt fordi han

meget inngående kommer inn på motsetningsforholdet mellom Abwehr og Reichssicherheitshauptamt. En leter imidlertid forgjeves etter Schellenbergs navn i det meget omfattende navnerregister i hans to tykke bøker.

Det er imidlertid en annen meget velorientert tysk forfatter som nevner ham, nemlig dr. Peter Kleist, som var sjef for østavdelingen i Ribbentrops utenriksdepartement. Vi skal senere komme tilbake til dr. Kleist i forbindelse med Schellenbergs innsats for freden og for jødene sammen med Himmlers finske kvaksalver Kersten. Men slik beskriver dr. Kleist Schellenberg i sin bok «Die europäische Tragödie»: «Himmler hadde snakket om saken med Schellenberg, lederen for Amt VI, utland i SD. Denne ærgjerrige unge mann, som det i likhet med Amtsjef IV Müller (Gestapo) var lykket mere eller mindre å unndra seg den organisatoriske underordning under Kaltenbrunner og med forbigåelse av sin overordnede å innlede direkte kontakt med Himmler — —»

Når en er klar over disse ting, så er Schellenbergs bok interessant nok. En del er jo tydeligvis ekte og forteller avslørende nok om forfatteren som en koldblodig opportunist som ved maktøvertagelsen meldte seg inn i NSDAP, kom inn i Himmlers SS og gjorde rask karriere som en ivrig og tro øyentjener, ikke minst for Heydrich, for så endelig da nederlaget avtegnet seg hensynsløst og ansvarsløst å sikre seg «gode gjerninger» som kunne hjelpe ham. Det er for såvidt betegnende hva han selv anfører i boken om Himmlers motiver for de forhandlinger han innlot seg med henimot slutten av krigen, nemlig «at han gjerne ville ha sin andel i jødespørsmålet fjernet fra sitt rulleblad». En kan kan-

Forts. side 8

HÉYDRICH

DR. KLEIST

Henvendelsen til Europarådet - -

(Forts. fra side 1)

til 10 års straffarbeide etter de ulovlige forordninger.

V.

Den norske konge og allierte og andre regjeringer har vært enige om at Norge ikke deltok i annen verdenskrig.

Korrespondansen mellom kongen og den britiske sendemann Sir Laurence Collier i august/september 1946 beviser at kongen og den britiske regjering var av samme mening som den svenske regjering (Trygve Lie, Med England i ildlinjen, på side 212) at Norge ikke deltok i verdenskrigen. Kongen fikk høre om sabotasje, drap og illegale organisasjoner til tross for hans tale 26. august 1940. I en tale 24. desember 1940 sa han: «Det som bekymrer meg mest er den våpenløse borgerkrig som nu foregår i Norge.» (Sommerfeldt side 40). Svenske juridiske eksperter betraktet situasjonen som forgiftet av borgerkrig, slik som også den amerikanske professor Unstad gjorde det. Den tyske professor Hubatsch skriver i sin *Norwegische Geschichte* (1963) på side 239: «Denne dag (10. juni 1940) ble kamphandlingene innstillet — Motstanden (inntil 10. juni 1940) var en krig mot okkupasjonsmakten og en borgerkrig mot Quisling og hans tilhengere — — regjering — — i eksil — — gjennom den tyske innmarsj og den norske regjeringens unnvikelsesbevegelse var det inntrådt en alvorlig politisk krise. For første gang siden det fikk sin selvstendighet opplevet Norge et brudd i sin statlige kontinuitet.»

Den norske eksilregjering holdt hemmelig at den hadde beordret general Ruge til å bringe fiendtlighetene til opphør da den forlot Norge (7. juni 1940). Kongen og regjeringen var enig i at det var «håpløst for Norge å fortsette krigen» (U.K. av 1945, bilag bind II på side 309 og følg.) Dagen før, 6. juni hadde den gitt ordre til demobilisering.

Våpenstillstandsavtalen i Trondheim 10. juni 1940 ble også holdt hemmelig. Det var dokument nr. 1147 i Utenriksdepartementet.

Viktige deler av avtalen av 16. mai 1944 mellom Norge, Storbritannia og Sovjetsamveldet ble også holdt hemmelige og likeså det at Norge var under alliert okkupasjon etter den tyske.

I punkt 5 i avtalen ble norske lover, ikke eksile forordninger, proklamert.

Norges befrielse ved alliert ekspedisjonsstyrke.

Norske vepnede styrker som kom til Norge sammen

med de allierte styrker var undergitt allierte lover og «vil ikke bli betraktet som tilhørende norske vepnede styrker.» (punkt 5)

Den norske «Milorg.» trådte ikke i virksomhet før etter den tyske kapitulasjon.

Disse avtaler av 16. mai 1944 var ikke kjent av Høyesterett da den avsa dødsdom over Haaland etter eksile forordninger, for å ha vært medlem av NS etter 10. juni 1940. Det ville ha vært av avgjørende betydning for Høyesterett å vite alt dette, spesielt da det ble antatt at de eksile forordninger ikke kunne tre i kraft før etter at den tyske okkupasjon av Norge var avsluttet (R.M.B. nr. 3, side 6). Dette beviser at dommerne ikke visste noe om den nye okkupasjon, som, overensstemmende med artikkel 43 og punkt 5, gjorde norske lover gyldige, ikke ulovlige eksilforordninger.

De kjente norske professorer, Jon Skeie og Frede Castberg skrev i 1945 at den norske regjering ikke kunne diktere befolkningen i Norge noe under okkupasjonen.

VI.

Uttalelser av norske retter og Stortinget.

Dødsdommen over Reidar Haaland av Eidsivating lagmannsrett 16. juli 1945, og stadfestet av Høyesterett august 1945 ble betraktet som res adjudicata. Jeg siterer fra dommen over Haaland:

«Den hjelp som NS og de enkelte medlemmer således har gitt tyskerne ble gitt under en krig som Norge deltok i. Fra de krigerske operasjoner tok til var Norge i krig med Tyskland. Den omstendighet at landtroppene etterhvert måtte kapitulere og hele territoriet ble okkupert, avsluttet ikke krigen, som ble fortsatt av kongen og regjeringen fra dens sete i London. Dette var alminnelig kjent.» (R.M.B. nr. 2, side 9).

Det vil sees av tidligere anførsler at denne uttalelse åpenbart var i strid med både norsk og internasjonal lov.

Jeg siterer fra Oppenheim 7 ed. vol. II, side 248:

«Halvt eller delvis suverene stater er ikke lovlig kvalifisert til å være krigførende.» Side 253: «Under annen verdenskrig var Norge ikke godtatt som alliert.» 6 ed. vol. II, side 433: «Enhver handling i strid med en kapitulasjon ville utgjøre en internasjonal overtredelse hvis den var beordret av en krigførende regjering og en krigsforbrytelse hvis den ble begått uten slik ordre. Op-

penheim skriver det samme om enhver krenkelse av en våpenstillstand, og side 435: «Alminnelig våpenstillstand betyr opphør av fiendtlighetene — — for alle deres styrker, og hele krigsområdet.» Akkurat som fastsatt i vedlagte våpenstillstandsavtale av 10. juni 1940, punkt 1.

Forsøk på å få de ulovlige dommer revidert ved retten overensstemmende med straffeprosessloven av 1. juli 1887, § 414, som fastsetter rett til ny prøvelse i lys av nye kjennsgjeringer, har vært forsøkt av mange, men forgjeves, skjønt dette også er fastsatt i Konvensjonens artikkel 5 (4) og 5 (5) som en menneskerett. De illegale eksile forordninger av 16. februar 1945 fastsatte nye særbestemmelser for rettene i henhold til hvilke blant andre tillegg kjennelse ved jury ble opphevet.

Disse uregelmessigheter ville ha vært ulovlige selv om krigen hadde fortsatt. Som Oppenheim skriver 7 ed. vol. II, side 301: «Krig er ikke en tilstand av anarki.» Enda mere anarkistiske er de 60.000 dommer i Norge etter eksile forordninger etter den norske kapitulasjon og alminnelig våpenstillstand.

I Nürnberg ble medlemmer av N.S.D.A.P. bare straffet for kriminelle handlinger de hadde begått, ikke bare for medlemskap.

Og de siste ord i § 86 i den norske straffelov «etter bostedets lover» bekreftes av Oppenheim 8 ed., vol. I, side 287: «all are under its dominion and sway and foreign individuals fall at once under the territorial supremacy of a State when they cross its frontiers.»

*

Stortinget debatterte i år spørsmålet om revisjon av dommer avsagt over NS-medlemmer. Det ble vedtatt 25. april 1964 «å avvente historiens dom.» Hovedforsvareren for de illegale forordninger var juridisk professor Edvard Hambro. Om situasjonen etter annen verdenskrig sa han: «— — det ble ansett som nødvendig å anvende lovene med tilbakevirkende kraft. Forklaringen på dette var at man mente at vi dengang ikke hadde tilstrekkelige straffebud for å kunne ramme alle dem som burde rammes, og det ble ansett som en selvfølge at disse lover måtte kunne anvendes på hele krigstiden. Det er anerkjent at respekten for individets frihet kan måtte suspenderes under en krig». (Stortingstidende side 2751).

Professor Hambros ord om å suspendere individuelle rettigheter under en krig er i strid med Konvensjonens artikkel 7 (1) og også artikkel 7 (2) fordi hans mening er i

Med frontkjemperne -

(Forts. fra side 4)

vares hvis jeg fikk fatt i det. Nu lå det et brev fra dr. Løwe med en mengde fagord i flasken. Vannet var kaldt. Tusenvis av små nålestikk stakk meg da jeg med langsomme tak gled gjennom vannet. «Husk på at den som svømmer holder seg ovenpå!» ropte Larsen Berg med dempet stemme etter meg.

Fjols, tenkte jeg og langet ut kraftig, men rolig. De første 50—80 meter gikk det fint. Så nærmet lyskjeglen fra land seg. Nu lot jeg meg gli over på ryggen, bare munnen holdt jeg over vannet. Jeg beveget hendene forsiktig for ikke å tippe forover. — Nu må den straks komme tilbake! Sekundene hadde jeg telt på land på forhånd. 9—10 — nu! Lyset for for annen gang over ansiktet mitt. Nu hadde jeg nesten 7 minutter til neste gang. Men jeg skulle måtte snu meg mange ganger!

Jeg vendte meg rundt og fortsatte med brystsvømming.

strid med «lov anerkjent av siviliserte nasjoner.»

Selv om hans premisser holdt stikk, så ville hans uttalelser være uriktige ut fra loven. Men hans premisser er gale. Der var ingen krigstilstand i Norge etter 10. juni 1940. Ikke desto mindre var det for handlinger begått etter denne dato, at så mange mennesker ble rettsforfulgt og dømt.

Videre erklærte professor Hambro: «Vi hadde ikke tilstrekkelige straffelover» (i henhold til hvilke medlemmer av NS kunne straffes en bloc). Det er utvilsomt sant at de ikke hadde lover som satte dem istand til det. Men de hadde lover som for bød det, spesielt den norske straffelovs § 86 og straffeprosesslovens § 1, Haagerbestemmelsernes artikkel 43 og Grunnlovens § 96 og § 49.

VII.

I sammendrag.

Norge ratifiserte Haagerbestemmelsene i 1910, Romakonvensjonen 4. november 1950, Pariserkonvensjonen 20. mars 1952. Hvis appellen bare var bygget på ignorering og feilfortolkning av Norges grunnlov og lover av norske retter og regjering, kunne saken nok avvises av Europarådet som en ren indre affære. Men det har også vært en slående mangel på å oppfylle de forpliktelser Norge påtok seg da det ratifiserte den foran nevnte samling av internasjonale bestemmelser, under henvisning til hvilke denne appell rettes til Europarådet.

Den vilkårlige massedomfellelse av 60.000 personer ved hjelp av eksile forordninger var åpenbart ulovlig. De fleste av ofrene var patrioter, ikke forrædere. Blant

«Der kommer patruljebåten.» Jeg snakket med meg selv. Motorduren ble hørbar bak et lasteskib som lå foran meg.

Hurtig svømte jeg under akterskipet og søkte beskyttelse ved propellen hvis ene vinge raket opp over vannet. «Er det noen der?» spurte en stemme over meg. «Hvem iallverden skulle det være? Det er bare plaskingen av vannet du har hørt!» mente den andre. Så var det skritt som fjernet seg, det klang spøkelsesaktig hult over hodet mitt. Det ble lysere for noen sekunder, patruljebåten lyskaster hastet bort over damperen. Bølgene slo mot skibssiden og hvirvlet under akterskipet hvor jeg hang.

Noe uthvilt lot jeg meg på ny gli dypt ned i vannet. Foran meg lå det 800 til 1000 meter uten dekning. Tak for tak nærmet jeg meg Monte Rosa. Det forekom meg å være en evighet. Den nærmet seg og syntes ikke å nær-

(Forts. side 7)

deres motiver i de dager var ønsket om å opprettholde ro og orden, ønsket om å megle mellom okkupasjonsmakten og befolkningen, og, i mange tilfeller, det ekte håp om at Tysklands styrke kunne virke som et bolverk mot kommunistisk invasjon — en meget reell fare på det daværende tidspunkt.

De dømte deltok ikke i borgerkrigstiltak, sabotasje eller annen illegal virksomhet. Krigen var for dem innlysende slutt og de internasjonale lover med hensyn til okkupasjonsmakten var blitt gjeldende.

Resultatet av stortingsdebatten i april 1964 synes å vise at det ikke er mulig å oppnå noen oppreisning i Norge. Den eneste høyere appellrett må være en internasjonal institusjon.

Jeg henstiller derfor til Europarådet å studere saken og å gjøre forestillinger som tilskynder den norske regjering å oppfylle sin forpliktelse som Konvensjonens signatarmakt.

Oslo, 18. november 1964.

Sverre Helliksen.

FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING,

et forbund av norske borgere som finner domfellelsen av NS-medlemmer etter den tyske kapitulasjon stridende mot såvel norsk som internasjonal lov og derfor arbeider for juridisk og sosial oppreisning for de domfelte, slutter seg til denne henvendelsen fra Sverre Helliksen.

Anders Hafskjold, formann.

Klynkingen - -

(Forts. fra side 4)

Den 9. april 1940 kl. 6 em. ble det holdt et Stortingsmøte på Hamar hvor kong Haakon selv var til stede. Ved underhåndsundersøkelse blant stortingsmennene fant statsminister Nygaardsvold ut at det var flertall både i Stortinget og regjeringen for å ta imot en tysk okkupasjon slik som i Danmark. (Se side 34 i Kohts bok: «Frå skanse til skanse»).

Det var altså det norske folks vilje at kongen ble i landet, og at det ble dannet en regjering som samarbeidet med tyskerne. At kongen reiste til London, kunne ikke Quisling gjøre noe med.

Anders Langes Avis tar altså igjen feil. Quisling satset ikke på de tyske Keilhauer, Henschieners, eller Slotsfeldter. Han satset på det norske folks flertalls vilje om å få «danske tilstander» i landet vårt.

Det fremgår klart av Anders Langes Avis at redaktøren intet forstår av Quislings og NS innsats for Norge 1940—45. Han tror at Quisling var en slags «brakke-baron» som skulle tjene penger på tyskerne.

Anders Langes Avis skriver videre:

«Hold opp å klynke, NS-folk og samle dere nasjonalt igjen om å bekjempe kommunismen som trenger frem i rasende fart over hele kloden».

tenes innflytelse i det voldsomme hat som pressen og telegramby- «I USA kan man se kommunisræne spyr ut mot Goldwater.»

Hva mener Anders Langes Avis? Hvordan kan NS folkene i Norge bekjempe kommunismen i Amerika? Skulle vi emigrere og melde oss inn i Goldwaters parti? Eller skulle vi bli i Norge og melde oss inn i Lyngs parti?

Anders Langes Avis er kjent for å «spytt rett ut» som det heter. Hva mener den så med slike flokler som ovenstående sitat? Mener den at Anders Lange har tenkt å gjenreise Fedrelandslaget som nytt norsk parti og at «fortsettelsen» av «Fritt Folk» skal støtte ham? Skulle det være tilfelle, så blir artikkelen enda mere meningsløs. Vet ikke Anders Lange at folk som er straffet etter § 86 er forbrytere og at NS-folkene dessuten er blitt sammenlignet med åndssvake?

Hvordan kan den norske ungdom vite at NS folkene ikke er det, så lenge dommene ikke er revidert? Hva skal Anders Lange med en haug åndssvake innen sitt parti? Og hvordan kan slike personer bekjempe kommunismen?

Og så vil jeg sitere det virkelige stygge i avisens artikkel. Anders Langes Avis skriver:

«Og fremfor alt hold opp med å tenke at nu kan Vesten ha det

så godt siden den ikke ville høre på Hitler. For den tanke hos NS folk viser bare at NS ikke mente noe med hele sin innstilling i oppgjøret med kommunismen. Den viser oss bare at NS som tenkte på sin egen vei til makt og herlighet.»

Det er Anders Langes avis som her røper seg, sin tvert igjennom simple tankegang. Det er hans Avis som *tenker slik*. Det er han som tenker forretning.

Hvis de gamle NS folkene ikke vil gå sammen med de folkene som arresterte dem, som dømte dem med sviklover og som fremdeles den dag i dag forfølger dem, stikker dem i ryggen, og tar makten fra dem, «så mente de ikke noe med hele sin innstilling i oppgjøret med kommunismen», da drev de bare hasardiøs forretning.

Her er vi inne på selve kjernen i saken. Vestens skjebne avgjøres ikke av hva vi NS folk tenker, eller ikke tenker. Den avgjøres av Anders Langes og det norske og det amerikanske folks **handlinger**, ikke bare i Nu-tiden, men også i For-tiden. Det hersker kausalitet i livet. «Syndens sold er døden». «Som et menneske sår skal det høste».

«I Universet hersker den evige rettferdighet».

Det er ikke Quisling og NS folkene som har syndet.

Det er kong Haakon og det norske borgerskap. Det er borgerskapet som må erkjenne sine synder og revidere landssvik-oppgjøret, ikke for NS folkenes skyld, men for det norske borgerskaps skyld.

Det ville ikke hjelpe det aller minste om NS folkene også så bort fra borgerskapets forræderi mot Norge i 1940—1945, og «holdt opp med å klynke».

Universets moralske naturmakt ville allikevel straffe det norske borgerskap og all verdens borgerskap for dets moralske svikt.

Hvis ikke Hitler hadde opptrådt i Tyskland i 30-årene så hadde det tyske borgerskap vært bolsjevisert allerede i 1940. Hvis Hitler ikke hadde brutt den ikke-angrepspakten som han fikk med russerne 1941, så hadde Europa vært bolsjevisert i dag.

Hitler har reddet det tyske borgerskap fra undergangen. Quisling har reddet det norske borgerskap fra undergangen. Og NS folkene har hjulpet ham. Man stikker ikke sine redningsmenn i ryggen. Det er svik, og gjenstand for Universets straff, selv om den svekne ber for gjerningsmannen.

Redaktøren av Anders Langes Avis er så gammel at han sikkert har lest fortellingen om «Abraham beder for Sodoma».

Det hjalp ikke at Abraham bad for Sodoma. Det fantes

Med frontkjemperne -

(Forts. fra side 6).

me seg, jeg hadde følelsen av at lysene lo av meg.

Endelig, den mektige skibssiden ville ingen ende ta. Ovenfra hadde en sett meg. Han gjorde intet vesen av det, sannsynligvis var han vant til svømmere. «Hvor skal du hen?» spurte han. — «Opp!» var svaret mitt. — «Da må du lenger akterut!» Der kom skyggen av en trapp. En liten lanterne hang ved fallrepet.

Jeg gjorde ikke noe godt inntrykk da jeg steg opp fallrepet. Matrosen som hadde snakket til meg alt da jeg var i vannet kom med en vakt-kappe. «Her, ta den på! Hva betyr dette?» Øyensynlig hadde han vakt.

— «Jeg må snakke med en lege,» sa jeg og fisket frem sedlen. — «Kom med her. Hvor kommer du fra, du er ikke herfra?» — «Hvorledes merket du det?» — «S'en din, du summer som en nordmann.» — «Det er jeg også!» — «Virkelig? Er du norsk!» — «Ja, jeg er norsk,» sa jeg på morsmålet mitt. — «Jeg kan ikke så meget, men jeg var ofte med malmbåten min der oppe.» Han tenkte seg om hvorvidt han skulle si mere, så kom det: «Vi har en norsk sykesøster ombord!»

«En legionssøster?» — «Vet ikke!» — «Får jeg lov å snakke med henne først?» spurte jeg.

Beredvillig førte han meg gjennom en labyrint av ganger til jeg stod foran Søster. Hun kom fra en liten by i Nord-Norge. Hun ville til Schlesvig med Spiessen i enheten sin. «Der har han en forretning, der kan jeg arbeide,» fortalte hun. — «Har du riktige papirer?» spurte jeg. «Hvorfor det, en sykesøster gjør de da ingen ting!»

Her var nok forklaring påkrevet. «Hvis de kniper deg blir du utlevert. Som sykesøster slipper du med to år.»

Hun var lett rystet, men jeg beroliget henne: «Det er verre med oss. Vi får 8-12 år etter meldingene i radio.»

Det var ikke min oppgave å drøfte fengselstraffer. Jeg trengte medikamenter. Den norske søster het Solveig og etter en kort samtale var hun rede til å hjelpe. Hun erklærte: «Jeg skal skaffe sakene, vent på meg her!» Og vekk var hun med dr. Løwes brev i hånden og med flasken min. Den tyske matros var også forsvunnet. Det var intet annet å foreta seg enn å vente.

ikke 10 rettferdige der. Det ville heller ikke hjelpe det minste om NS folkene bad for det norske borgerskap. Det fins ikke 10 rettferdige der.

Kommunismen brer seg ikke over hele kloden fordi NS folkene sitter og «klyn-

Rasestriden -

(Forts. fra side 5)

en farvet jøde over at han i Israel påny følte seg nesten like meget som et annenklasses menneske som blant araberne. «Jeg søkte arbeide ved en stor fabrikk i Haifa», fortalte han. «Forsiktigvis søkte jeg under to forskjellige navn, et vestlig og et orientalsk. Ansøknings min under det østlige navn ble høflig avslått, den andre innvilget —»

De hvite har bygget opp staten Israel. Fremdeles holder de den fast i hånden. Av parlamentets 120 representanter er bare 7, og av regjeringens sytten ministre bare 3 av orientalsk herkomst.

Et hvitt jødisk overskikt bærer og opprettholder staten. Men under denne fremdeles sterke, men stadig tynnere og svakere overflate gjærer og bobler lavaen fra det stadig økende antall av brune jødiske proletarer.

De hvite jøder får svedperler i pannen når de tenker på hva det kunne bli av Israel hvis de jødiske afro-asiater, som allerede er den sterkeste gruppe tallmessig, engang skulle overta makten i staten.

For 2 år siden, i august 1962 slo innholdet av en tynn aktmappe med knapt 20 sider ned i Israel som en bombe. Det var «Sydberetningen».

I det sørlige Israel, omtrent fra Kirjat Gat til ned mot Det røde hav, i ørkenregionen til den unge stat hadde man bostatt størsteparten av de orientalske jøder som var fortrolige med ørkenen. Det var reist telter, barakker og sluttelig vakre nybyggerhus for dem og bygget moderne skoler for barna deres. Orientalernes kulturelle nivå skulle heves og tilnærmes nivået for de hvite jøder. Fremfor alt skulle ungdommen få en sjanse gjennom en god grunnskole.

Hvorledes nyttet den denne sjanse? Rundt regnet tredve av hundre barn i sydregionen, så stod det i beretningen, var etter at de hadde folkeskolen bak seg, ikke istand til å lese en avis eller å skrive et forståelig brev, eller å klare det enkleste regnestykke. Om

telse og omsorg og hvor de engang skulle tjene sitt brød ker», og ikke vil melde seg inn i Fedrelandslaget, men fordi Anders Lange og borgerskapet bryter Universets moralske lover, og ikke vil erkjenne sine synder og ikke vil revidere Landssvik-oppgjøret. Bare gjennom synder-erkjennelse og bot kan synd sones.

Kampen mot det umoralske landssvik-oppgjøret er den viktigste kamp mot bolsjevismen i dag.

O. K.

staten som ydet dem beskyttelse de så godt som intet.

Staten var dem, som deres fedre, igrunnen likegyldig. Faktisk: det syntes undertiden som om de stod de brune arabere nærmere enn sine hvite landsmenn.

Ennu holder faren, holder tvangen til å stå under våpen for ikke å bli oversvømmet av det arabiske hav alt sammen. Ennu kitter bibelsprog, det hebraiske sprog som man grov frem som en urgammel vase og tok til rikssprog motsetningene sammen. Ennu håper man på den ungdom som er født i Israel. Disse unge borgere som preget av landet ikke har hverken europeernes eller amerikanernes innbilskhet eller orientalerens underdanighet, men som er bitter og søt, hard og bløt, samtidig europeisk og asiatisk.

Men hva hvis alle håp slår feil? Hvis den resignasjon som har satt inn hos de hvite jøder griper mere om seg?

Mange europeere snakker allerede om å vende tilbake til Europa.»

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

FORLOVELSESRING-

SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav portofritt over hele landet. Dessuten + 50% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL!

Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen
